

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака («Службени гласник БиХ» број 95/12), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака («Службени гласник БиХ» број 96/13) и члана 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака («Службени гласник БиХ» број 103/08), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2014. ГОДИНУ НАРОДНОГ ДЕМОКРАТСКОГ ПОКРЕТА

Број: 03-07-6-291/15
Сарајево, 22.06.2016. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
1. УВОД	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ.....	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА.....	5
Предмет прегледа и контроле	5
Циљ прегледа и контроле	5
Обим прегледа и контроле.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ.....	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ РЕВИЗИЈЕ.....	5
5.1 НАЛАЗИ	5
5.2. ПРЕПОРУКЕ.....	7

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Народног демократског покрета за 2014. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општинских избора, одржаних у октобру 2014. године.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама поглавља 15 Изборног закона Босне и Херцеговине, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјеним на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијских извјештаја, па према томе не обезбјеђују поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

На основу нашег прегледа утврђено је сљедеће:

Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2014. годину, утврђено је да је Народни демократски покрет прекршио одредбе члана 8. став (1), члана 11. и члана 12. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака.

Прегледом, односно контролом финансијских извјештаја, осим горњих напомена нисмо запазили ништа значајно, што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању политичких странака, нити на финансирање трошкова изборне кампање супротно одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Народног демократског покрета за 2014. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Опшних избора, одржаних у октобру 2014. године.

Преглед и контрола финансијског извјештаја су проведени у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја, Народни демократски покрет се финансирао из следећих извора:

Р/Б	Извори финансирања	Износ (КМ)	Учешће у изворима финансирања (%)
1.	Чланарина	0,00	0,00%
2.	Прилози физичких лица (3-а)	34.950,00	34,76%
3.	Прилози правних лица (3-б)	18.750,00	18,65%
4.	Приходи од имовине (3-ц)	0,00	0,00%
5.	Приходи од пр.лица (3-д)	0,00	0,00%
6.	Приходи од поклона (3-е)	3.200,00	3,18%
7.	Приходи из буџета (3-ф)	43.650,00	43,41%
8.	Приходи од пропаг. (3-г)	0,00	0,00%
9.	Остали приходи	0,00	0,00%
I	Укупни приходи (1-9)	100.550,00	100,00%
II	Кредитно задужење код банака	0,00	0,00%
	Извори финансирања (I+II)	100.550,00	100,00%

У годишњем финансијском извјештају странка је исказала расходе у укупном износу од 146.442,00 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке је Народни демократски покрет. Скраћени назив странке је НДП. Народни демократски покрет је 08.10.2013. године рјешењем број: Рп-3/13 уписан у регистар политичких организација код Основног суда у Бањој Луци. Сједиште политичке странке је у Бањој Луци, улица Краља Петра Првог 111.

Лице овлашћено за заступање странке је Драган Чавић, предсједник странке. Лице овлашћено за подношење финансијских извјештаја за 2014. годину је Свјетлана Сегић.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2014. годину, организациону структуру Народног демократског покрета чине:

- НДП-Бања Лука,
- НДП-Добој и
- НДП-Угљевик.

3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА

Предмет прегледа и контроле је годишњи финансијски извјештај Народног демократског покрета за 2014. годину и финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општинских избора, одржаних у октобру 2014. године.

Циљ прегледа и контроле је да ревизор на бази финансијског извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ. Уколико ревизор на бази контроле финансијског извјештаја утврди одређена кршења наведених закона, оцјењује да ли је потребно извршити ревизију у просторијама странке да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансирала у складу са Законом о финансирању политичких странака, те да ли је остварила трошкове изборне кампање у оквиру законом утврђеног лимита.

Обим прегледа и контроле финансијских извјештаја Народног демократског покрета обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања, са посебним нагласком на приходе из буџета и трошкове кампање.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Контрола се обавља први пут.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ РЕВИЗИЈЕ

5.1 НАЛАЗИ

а) Народни демократски покрет прекршио је одредбе члана 8. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

На основу извршеног прегледа, утврђено је да је странка остварила приходе по основу неновчаних донација политичких странака Нове социјалистичке партије у износу од 5.747,77 КМ, Народне демократске странке у износу од 27.672,00 КМ и Демократске партије Драган Чавић у износу од 6.046,67 КМ, односно укупно 39.466,44 КМ, а које су се финансирале приходима из буџета, чиме је прекршила одредбе члана 8. став (1) Закона о финансирању политичких странака.

- Увидом у расположиву документацију утврђено је да је Нова социјалистичка партија на основу Споразума о придруживању у састав Народног демократског покрета од 24.04.2014. године, утрошила средства у износу од 5.747,77 КМ за финансирање кампање два кандидата Нове социјалистичке партије који су учествовали на Општинским изборима 2014. године на листама Народног демократског покрета Здравка Крсмановића и Драгане Доброта.

Провјером у службеним евиденцијама утврђено је да на Општинским изборима 2014. године наведене странке нису учествовале као коалиција странака Народни демократски покрет и Нова социјалистичка партија.

Обзиром да наведене странке нису наступиле као коалиција странака на Општинским изборима 2014. године, а да је Нова социјалистичка партија дјелимично финансирала трошкове кампање Народног демократског покрета, Народни демократски покрет је остварио забрањени прилог у износу од 5.747,77 КМ од Нове социјалистичке партије, јер се иста финансирала приходима из буџета у 2014. години.

- Народна демократска странка је исказала трошкове кампање у износу од 27.672,00 КМ, а да при том није учествовала на Општинским изборима 2014. године.

У поступку прегледа годишњег финансијског извјештаја Народне демократске странке за 2014. годину, утврђено је да дио рачуна за кампање директно гласи на странку Народни демократски покрет, што недвосмислено указује на чињеницу да је Народна демократска странка финансирала дио трошкова кампање Народног демократског покрета.

Обзиром да је Народна демократска странка, остварила приходе из буџета у 2014. години, те да је својим средствима дјелимично финансирала кампању Народног демократског покрета, те имајући у виду и чињеницу да политичке странке Народна демократска странка и Народни демократски покрет дјелују као посебне политичке странке, Народни демократски покрет је од ове странке примио забрањени прилог у износу од 27.672,00 КМ.

- Демократска партија Драган Чавић је у финансијском извјештају исказала трошкове кампање у износу од 6.046,67 КМ, а да при том није учествовала на Општим изборима 2014. године.

У поступку прегледа годишњег финансијског извјештаја Демократске партије Драган Чавић и копије документације коју је дана 15.03.2016. године доставио добављач странке ЈП „Дервентски лист и радио Дервента“ д.о.о. утврђено је да дио рачуна који се односе на кампању гласе на Народни демократски покрет те да је и наведени добављач извршио услугу рекламирања на основу склопљеног Уговора са Народним демократским покретом, као и да је фактура издата на име Демократске партије Драган Чавић. Демократска партија Драган Чавић је фактуру евидентирала у својим пословним књигама и исту платила добављачу дана 19.09.2014. године.

Обзиром да је Демократска партија Драган Чавић остварила приходе из буџета у 2014. години, те да је својим средствима дјелимично финансирала кампању Народног демократског покрета, те имајући у виду и чињеницу да политичке странке Демократска партија Драган Чавић и Народни демократски покрет дјелују као посебне политичке странке, Народни демократски покрет је од ове странке примио забрањени прилог у износу од 6.046,67 КМ.

b) Странка је прекршила одредбе члана 11. и члана 12. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака.

Увидом у пословне књиге Народног демократског покрета, утврђено је да странка није евидентирала све трошкове и приходе у својим пословним књигама те да годишњи финансијски извјештај није попунила у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака - у даљем тексту: Правилник, чиме је прекршила одредбе члана 11. и члана 12. став (1) и (3) Закона о финансирању политичких странака.

- (1) Народни демократски покрет је у обрасцу 3-ф финансијског извјештаја (Приходи из буџета) исказао приходе у мањем износу за 926,00 КМ, чиме је прекршио одредбе члана 19. Правилника.

У обрасцу 3-ф странка није исказала приходе из буџета Општине Кнежево у износу од 926,00 КМ. Увидом у акт Општине Кнежево утврђено је да је општина на захтјев странке буџетским средствима планираним за странку извршила плаћање обавезе према правном лицу Ваздушна бања Кнежево по рачуна број 09/14 од 27.02.2014. године у износу од 926,00 КМ на име закупа за кориштење пословног простора.

Странка није ни у својим пословним књигама евидентирала приходе из буџета Општине Кнежево нити трошкове осталог закупа у износу од 926,00 КМ.

- (2) Странка у својим пословним књигама није евидентирала неновчане прилоге физичких лица по основу бесплатног кориштења закупа просторија у Добоју у износу од 1.600,00 КМ и бесплатног вођења пословних књига странке у износу од 1.600,00 КМ на годишњем нивоу.

Такође, странка није евидентирала ни трошкове настале по истом основу, што указује на чињеницу да странка не води потпуне евиденције о својим приходима и расходима. Странка је у финансијском извјештају у обрасцима 3-е и 4-1 исказала наведене приходе и трошкове.

- (3) Странка у обрасцима 4.1 (Режијско-административни и остали трошкови) и 4-2 (Трошкови пропаганде) финансијског извјештаја није адекватно исказала трошкове, чиме је прекршила одредбе члана 21, члана 22. и члана 23. Правилника.
- У обрасцу 4-1 странка није исказала трошкове осталог закупа у износу 926,00 КМ, чиме је исказала укупне расходе у мањем износу за 926,00 КМ.
  - Странка је дио трошкова у вези са кампањом исказала у обрасцу 4-1 у оквиру осталих непроизводних трошкова.
Увидом у рачуне утврђено је да је странка трошкове настале по рачунима ЈЗУ Дом здравља Бања Лука и Виград-БЛ у укупном износу од 293,60 КМ имала обавезу исказати у оквиру обрасца 4-2 јер су директно везани за трошкове пропаганде, а не на обрасцу 4-1 како је то странка учинила.
  - Странка је у обрасцу 4-2 трошкове пропаганде исказала у мањем износу за 39.466,44 КМ јер су у наведеном износу трошкове пропаганде Народног демократског покрета финансирале Нова социјалистичка партија, Народна демократска странка и Демократска партија Драган Чавић.

Трошкови изборне кампање

Према одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ, политичка странка за потребе изборне кампање не смије потрошити више од 0,30 односно 0,20 КМ¹ по бирачу у сваком изборном кругу, према броју бирача које је објавила Централна изборна комисија БиХ.

Према подацима Централне изборне комисије БиХ, Народни демократски покрет је у сврху изборне кампање могао да потроши 716.658,50 КМ.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја је утврђено да је Народни демократски покрет остварио трошкове пропаганде у износу од 131.335,44 КМ.²

5.2. ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Народном демократском покрету да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- ***да не прима прилоге који су законом забрањени,***
- ***да успостави адекватне евиденције о приходима и расходима у својим пословним књигама и***

---

¹ Члан 15.10 став 2. Изборног закона БиХ прописује да се максимално дозвољени износ за финансирање изборне кампање израчунава тако што се број гласача у свим изборним јединицама у којима политички субјект има кандидатску листу или кандидата помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине општине, чланове Народне скупштине РС и Представничког дома Парламента Федерације БиХ, чланове Парламентарне скупштине БиХ, члана Предсједништва БиХ, и предсједника и потпредсједнике РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина.

² Странка је у годишњем финансијском извјештају исказала трошкове кампање у износу од 91.869,00 КМ.

- *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.*

КОМЕНТАР:

Народни демократски покрет је у остављеном року доставио очитовање на Прелиминарни извјештај о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2014. годину.

Уз очитовање странка није доставила додатне релевантне доказе који би утицали на налазе и мишљење из Прелиминарног извјештаја, те у складу са тим Служба за ревизију није кориговала налазе ревизије из Прелиминарног извјештаја.

Шеф Одсјека за ревизијске послове

Сања Тошовић

Ревизор

Велиборка Кењић

Шеф Службе за ревизију

мр.сц Хасида Гушић